

W wyniku kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli (NIK) nad inwestycjami drogowymi finansowanymi z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, ujawniono poważne nieprawidłowości w realizacji niektórych projektów. Skontrolowane inwestycje, które miały na celu poprawę infrastruktury drogowej, nie były zrealizowane w sposób gospodarny, rzetelny i zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz postanowieniami zawartych umów. Ponadto, w wielu przypadkach nadzór administracji samorządowej nad realizacją tych inwestycji pozostawiał wiele do życzenia, a w efekcie oddawano do użytku drogi z licznymi wadami, takimi jak popękana nawierzchnia czy źle wykonane odwodnienie.

Problemy w realizacji inwestycji drogowych

Kontrola objęła inwestycje drogowe o łącznej wartości blisko 108 milionów złotych, z czego ponad 93 miliony złotych pochodziły z dofinansowania RFPE. NIK stwierdziła liczne nieprawidłowości na różnych etapach realizacji inwestycji – od przygotowania dokumentacji projektowej po odbiór robót budowlanych. W sześciu jednostkach samorządowych kontrolowane inwestycje charakteryzowały się brakiem pełnej dokumentacji, błędami w informowaniu organów nadzoru budowlanego o zakresie robót, a także niekompletnymi i niewłaściwie przygotowanymi projektami. W niektórych przypadkach dochodziło do „dublowania wydatków” lub odbioru robót w trakcie ich realizacji.

Co więcej, w kilku przypadkach samorzady nie naliczały kar umownych za opóźnienia w dostarczeniu wymaganych dokumentów czy za niewłaściwy nadzór nad wykonawcami. W szczególności Urząd Gminy Miedziana Góra nie nałożył kar umownych za opóźnienia przekazania kompletnej dokumentacji projektowej, co skutkowało poniesieniem dodatkowych, nieuzasadnionych kosztów. Z kolei w ZDW w Opolu nie naliczono kar za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy, a także nie zatwierdzono materiałów użytych podczas realizacji robót.

Nieprawidłowości w nadzorze budowlanym i wykonaniu robót

Wśród stwierdzonych nieprawidłowości znalazły się również przypadki obioru robót, które były wciąż w trakcie realizacji, a także zaniedbania w zakresie nadzoru budowlanego. Skontrolowane inwestycje obejmowały m.in. drogi, na których wciąż trwały prace, takie jak wykonanie nawierzchni bitumicznej, ścieżek pieszo-rowerowych czy oznakowania poziomego. Ponadto, na niektórych odcinkach nie przeprowadzono odpowiednich badań technicznych, takich jak parametry nośności nawierzchni czy jej właściwości przeciwoślizgowych, co może wpłynąć na trwałość dróg i bezpieczeństwo użytkowników.

NIK zwróciła uwagę na niewłaściwe prowadzenie dzienników budowy oraz brak wpisów dotyczących faktycznie wykonanego zakresu robót. W przypadkach, gdy roboty budowlane były odbierane, często brakowało odpowiednich dokumentów potwierdzających ich zgodność z umową i wymaganiami technicznymi. Przykłady takie jak brak zgłoszeń robót przez kierownika budowy czy odbiór robót budowlanych przed ich faktycznym wykonaniem, wskazują na poważne problemy w nadzorze budowlanym.

Usterki techniczne na zrealizowanych inwestycjach

Kontrolerzy NIK przeprowadzili oględziny wszystkich skontrolowanych inwestycji. W pięciu jednostkach stwierdzono nieprawidłowy stan techniczny zrealizowanych elementów infrastruktury drogowej. Do najczęstszych usterek należały pęknięcia nawierzchni bitumicznej, brak prawidłowego

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: czwartek, 30, styczeń 2025 08:01

Katarzyna Sekuła

Odsłony: 1480

---

odwodnienia dróg, niedrożność rowów i przepustów, a także niestabilne skarpy rowów oraz niewłaściwie wykonanego oznakowania dróg. Nieprawidłowe odwodnienie i niestabilne skarpy mogą prowadzić do przyspieszonej degradacji nawierzchni dróg, co skutkuje koniecznością przeprowadzenia napraw i remontów, a tym samym dodatkowymi kosztami.

Niedostateczny nadzór nad realizacją inwestycji w zakresie weryfikacji parametrów technicznych, takich jak spadki poprzeczne i podłużne nawierzchni drogi, może prowadzić do problemów z odprowadzaniem wody z nawierzchni, co w konsekwencji negatywnie wpływa na trwałość konstrukcji drogi i bezpieczeństwo użytkowników.

Zawiadomienia do prokuratury

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości, NIK zdecydowała się skierować dwa zawiadomienia do prokuratury. Pierwsze dotyczyło podejrzenia fałszowania dokumentów i niedopełnienia obowiązków przez osoby zaangażowane w proces inwestycyjny, w tym zamawiającego, wykonawcę i nadzór zewnętrzny. Drugie zawiadomienie dotyczyło wójta Gminy Białowieża, który nie dopełnił swoich obowiązków, co miało negatywny wpływ na interes publiczny. Zawiadomienia te trafiły do Prokuratury Okręgowej w Opolu i Prokuratury Regionalnej w Białymstoku, a następnie przekazane zostały do Prokuratury Rejonowej w Hajnówce, gdzie wszczęto śledztwo.

Wnioski i działania naprawcze

Na podstawie przeprowadzonej kontroli, NIK wezwała kierowników kontrolowanych jednostek samorządu terytorialnego do wdrożenia działań naprawczych. Chodzi przede wszystkim o eliminację przyczyn nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad przygotowaniem dokumentacji projektowej, realizacją robót budowlanych i ich odbiorem. NIK zaleciła także zapewnienie skutecznego nadzoru budowlanego, aby przyszłe inwestycje były realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i standardami technicznymi, a także w sposób bardziej gospodarny i rzetelny.

Pełen raport NIK do pobrania w załączniku.

Źródło: NIK